

Referat från Nordiskt permakulturmöte, 16-18 september 2011 i Sverige

Det Nordiska mötet hölls en vacker septemberhelg på Solhälla kursgård vid sjön Hällungen i Svenshögen, Bohuslän, Sverige. En stor del av mötet var avsatt för diplomeringsprocesser. Fyra diplomeringar var aviserades inför mötet, två från Sverige; Esbjörn Wandt och Peter Norrthon, och två från Norge; Mauricio Deliz och Claudio Madaune.

Mauricio och Claudio valde dock att dra tillbaka sina diplomansökningar, efter ett möte med Nordiska Institutet inklusive de sex närvarande diplomhållarna, eftersom deras ansökningar inte riktigt levde upp till gällande kvalitetskrav för diplomering. Mauricio och Claudio är välkomna att återkomma med nya ansökningar, då deras projektarbete vid en senare tidpunkt kunnat dokumenteras på den högre nivå som krävs.

Nordiska institutet och deltagande diplomhållare beslutade att förändra diplomproceduren, se separat artikel.

Peter Norrthon sökte diplom för sitt arbete med Hällskogen. Peter har arbetat med permakultur sedan 80-talet. För tre år sedan köpte han tillsammans med andra skogsfastigheten Hällskogen, som han nu arbetar med att bruka utifrån permakulturprinciperna. Peter har också initierat och tillsammans med andra gjort en permakulturplan för Hällungbygden, inom ett omställningsprojekt, vilket givit energi till bygden. I redovisningen ingick en mycket uppskattad och informativ rundvandring i Hällskogen. Mentor för Peters diplomeringsprocess har varit Bertil Thermaenius.

Esbjörn Wandt sökte diplom för sitt arbete med utvecklingen av skogsträdgården på Holma och sitt pedagogiska arbete. Skogsträdgården på Holma började anläggas 2004 med syfte att ge inspiration och kunskap och att engagera människor i ett utvecklingsarbete kring skogsträdgårdsodling. Under 2006 – 2009 ingick dessutom Skogsträdgården som en viktig del i folkhögskolekursen "Småskalig ekologisk odling" som Esbjörn varit ansvarig för. Mentor för Esbjörns diplomeringsprocess har varit Poul-Erik Pedersen.

För mer information diplomansökningar, se artiklar i Nordisk årsskrift 2011.

Nationella rapporter

Danmark

- Der er knap hundrede betalende medlemmer, og tallet stiger stadig.
- Bestyrelsen er: Henning Hervik (kasserer), Mira Illeris, Karoline Nolsø Aaen, Anne Moloney (supp.), Poul Erik Pedersen (supp.).
- Sidste år afholdt Mira og Esben 2 certifikatkurser i deres firma 'Lev Bæredygtigt'. Det betød ca. 30 nye certifikatholdere.
- Der er også afholdt skovhavekursus og kursus om 'Permakultur i Byen', i regi af Lev Bæredygtigt.
- Karoline m.fl. arrangerede en meget vellykket Permakultur Festival på gården Hegnstrup ved Slangerup, den 26.-28. august 2011.
- Der sker en støt udvikling i projekter og netværk, f.eks. på Fejø hvor Anne Moloney arbejder og bor.
- PKDK dyrker fortsat samarbejde med Omstillingsbevægelsen, GNBO, LØS, Agenda 21 netværker, Frie Bønder, m.fl.
- Lev Bæredygtigt udgiver fortsat 2 årlige numre af 'Tidsskrift om Permakultur'.

Rapport fra Norge

- Vi har styremøter med en blanding av "face to face", Skype og epost. Årsmøtet 2011 ble holdt i Trondheim med omtrent 25 deltagere, de fleste var lokale folk. Treffet var

- en stor suksess, foreningen fikk flere nye medlemmer og en lokalgruppe ble stiftet.
- Nyhetsbrevene har vært litt uregelmessig, dette endres med en ny ruteplan for nyhetsbrev for hele det neste året.
 - Oslo lokallag holder regelmessige møter, og arrangerer dagskurs. Det er opprettet nye lokallag i Trondheim og på Vestlandet.
 - Serifikatkurset fortsetter på Tjøme og Koster, et fint samarbeid mellom norske og svenske permakulturer. Et sertifikatkurs ble påbegynt i Lofoten, men måtte utsettes. Forhandlinger er i gang med Sogn Jord og Hagebrukskole for å få sertifikatkurset innlemmet i deres pedagogisk program. To videregående PK kurs ble holdt på det nye PK forskningsenteret på Nesodden utenfor Oslo.
 - Medlemmer fra Norge er involvert i utviklingen av EDE (Ecovillage Design Education) og Omstillingsbevegelsen (Transition Towns).
 - Antall medlemmer 104 + 4 æresmedlemmer på slutten av 2010.
 - Arbeidsgruppen Norsk PK-Institutt arbeider videre med ideen. Gruppen består av: Julio Perez, Håkon Mella og Nina B Bentzen .
 - Styremedlemmer etter årsmøte 2011: Nina Bentzen(leder), Jan Bang, Håkon Mella, Kristian Flo, Benedikte Kihle, Ishai Aldema og Julio Perez.
- Varamedlemmer: Tor Mikalsen, Kjetil Lygre, Anikken Jøssund.
- Kontaktpersoner: Jan; jan@permakultur.no Nina; nina@permakultur.no

Rapport Sverige

- Årsmøte hölls i februari i Stockholm. Tora Råberg valdes som ny ordförande, övriga i styrelsen är Eira Ahlgren, Kicki Bobacka, Chris Druid och Martin Gustafsson. Medlemsantalet uppgick till 150 personer. I samband med årsmötet hölls en mycket uppskattad workshop för certifierade permakulturer i "Finansiell permakultur" med Oscar Kjellberg.
- Certifieringskurser har hållits av Esbjörn Wandt i Skåne, Bertil Thermaenius i Stockholm och Helena von Bothmer tillsammans med norska Frederica Miller i Bohuslän och Osloregionen.
- Introduktionskurser har getts över stora delar av landet.
- I Uppsala har universitetskursen "Urban Agriculture - Permaculture and Local Food Systems" hållits på CEMUS.
- Föreningen representerades i en välbesökt monter på trädgårdsmässan i Älvsjö tillsammans med "Tillväxt".
- I september hölls en introduktionshelg till permakultur på Suderbyn ekoby på Gotland. Deltagare var framförallt internationella representanter från Ekobyprojektet Ecovillage in the Baltic Sea region.
- Permakulturföreningen var med och arrangerade en skördefest när Stadsparken i Lund firade 100 år i år. Ett flertal uppskattade aktiviteter hölls, bland annat kolning och äppelmustning.
- Flera styrelse- och föreningsmedlemmar höll workshops på permakulturfestivalen i Danmark.
- Flera medlemmar har ett djupt engagemang i stadsodlingsprojekt i bland annat Göteborg, Malmö och Stockholm.
- Boken "Permakultur i ett nötskal" nyöversattes och trycktes i 2000 ex
- En föreningsfolder designades och trycktes våren 2011.
- Sverige enades om en ny logotyp.
- Googlekartan över permakulturprojekt har setts av över 800 personer.
- Nyhetsbrev har börjat skickas ut elektroniskt för att spara papper och minska transporter. Under året har två pappersutskick gjorts och därefter har utskick skett per mejl till alla som uppgett e-postadress.
- Hemsidan har förnyats.

Diskussionen om en **gemensam nordisk logotyp** fortsätter. Sverige har tagit fram en ny logga som man antagit nationellt och förslaget är att den även blir en gemensam nordisk logotyp. Danmark och Norge tar med sig frågan tillbaka för att ta ett nationellt beslut. Beslut om gemensam logotyp får alltså vänta till nästa nordiska möte.

Lägesrapport **Permakulturfestivalen i Danmark**

Karoline Nolsø Aaen rapporterade från festivalen som hölls på den lilla ekologiska gården Hegnstrup utanför Slangerup. Under de tre dagarna hölls 28 workshops, det dansades och musicerades. Deltagarna kom från bland annat Danmark, Sverige, Norge, Finland, England, Holland, USA och Australien. KlimaTV spelade in en film om festivalen. Festivalen var den första i sitt slag i Norden och förhoppningen är att den blir årligen återkommande.

Omställningsrörelsen

Esben Schultz från Danmark berättade om sitt arbete med att starta upp "Syltemae Omstilling" och att det är svårt att få folk att bli engagerade. I Danmark finns ett flertal andra omställningsinitiativ. Esben anser att den stora uppgiften för omställningsrörelsen är medvetandegörande.

Mauricio Deliz berättade att det finns många geografiskt spridda grupper i Norge till exempel i Stavanger, Bergen och Oslo. Det planeras omställningskurs nästa år. British Council är mycket positiva och stöttar med medel och broschyrer.

Helena von Bothmer berättade från Sverige att omställningsrörelsen är ett nationellt initiativ med en styrgrupp bestående av representanter från flera föreningar, bland annat permakulturföreningen. Målet är att få fram lokala initiativ. Tyvärr rör sig grupperna ofta bort från permakultur och man kan uppleva sig som gisslan i gruppen.

I Göteborg har studieförbundet Studieförbundet engagerat sig i omställningsarbetet. De har anställt Emma Petersson från permakulturföreningen för att jobba med omställning och permakultur.

Peter Norrthon berättade att det finns permakultur- och omställningskurser i Hällungendalen. De har gjort en permakulturdessign för hela området vilket väckt intresset. Man har haft omställningskaféer en gång i veckan och det planeras för flera skogsträdgårdar. Peter menar att omställningsrörelsen och permakultur verkligen kan befrukta varandra.

Projektsamarbeten

Henning Hervik redogjorde för arbetet i EU projektet **BERAS** (<http://beras.eu>) som pågår i Östersjöregionen. Syftet är att uppnå en god miljömässig status för Östersjön och samtidigt stötta hållbar utveckling inom jordbruk och på landsbygden. Projektet handlar om återanvändning av jordbruksresurser där man integrerade grödor och djurskötsel med regionalt baserad matproduktion vilket visade sig betydligt minska utsläpp av kväve och fosfor till Östersjön. Projektet har bland annat lett till att ekologiska jordbruk och slaktare får ut mervärde för sina varor genom att märka förpackningar med egen logga och gårdsnamn. Projektet Beras ska 2010-2013 skapa nätverk av intressenter som kan dela erfarenheter som kan få producenter, butiker etc. intresserade av näringsens kretslopp och energifrågor.

Jan Bang informerade om **EDE (Ecovillage Design Education)**, utbildningar för en bättre värld som hålls över hela världen genom ett nätverk och finns på nätet <http://www.gaiaeducation.org/>. Vi bör hålla EDE-kurser i Norden, anpassade för det nordiska klimatet, baserade på EDEs fyra

nycklar. Förslag att bilda en nordisk grupp för att utveckla en fyra veckors kurs som kan hållas redan nästa sommar. Ditlev höll en EDE kurs i Danmark i somras, de svenskar som var med var mycket nöjda.

Kicki Bobacka berättade om **Ecovillages**, ett EU-projekt i Östersjöområdet 2011-2013 som ska sätta ekobyar på kartan och agendan. Permakultur i Sverige driver hängprojektet EcovillagesPlus med Njord och SLU som partners och vars syften är att möjliggöra Rysslands medverkan i Ecovillages och att förstärka, fördjupa och vidga projektet i Sverige.

Julio Perez inbjöd till **nästa års Nordiska Möte** på Slette permakulturforskningscenter nära Oslo.

Det fördes en diskussion huruvida Nordiska mötet ska vara för medlemmar i permakulturföreningarna eller för alla som är intresserade. Kontentan av diskussionen var att Nordiska mötet är ett forum för de nordiska föreningarnas medlemmar och ett privilegium för de som är medlemmar.

En visning av **Solhälla kursgård** gjordes snabbt innan det var tid att ta farväl. Invid boningshuset fanns ett fantastiskt växthus där man kan odla bladgrönsaker hela året. Vi smakade entusiastiskt på flera olika bladgrönsaker, bland annat vattenkrasse och malabarspenat.

Evaluering

Det råde en trevlig och familjär stämning under mötet. Boendet var bra och kursgården vacker med ett trevligt värdskap. Priset på boendet hade tyvärr gjort att vissa inte kunde delta på mötet. Det är viktigt att det inte blir för dyrt att åka på Nordiska mötet. På lördagen anordnades en musikkväll som var fantastisk.

Chris Druid